

Mottagare
Regionstyrelsen

Motion. Mätning av drogrester i avloppsvattnet

Förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Motionen anses besvarad.

Sammanfattning

Anna Hrdlicka (L) och Frans Brozén (L) yrkar i en motion att Region Gotland ska utreda och därefter införa reguljära mätningar av drogrester i avloppsvatten som ett ytterligare verktyg i det drogförebyggande arbetet. Tekniska Nämnden har yttrat sig i frågan och föreslår att Region Gotland bör avvakta Folkhälsomyndighetens kommande riktlinjer och modell för avloppsmätningar. När dessa är fastställda kan regionen ta ställning till metod, ansvar och kostnader utifrån de nationella förutsättningarna. Regeringen gav den 19 december 2024 Folkhälsomyndigheten i uppdrag att ta fram ett nationellt system för hur avloppsmätningar ska användas av kommuner och andra berörda aktörer, inklusive modell, kvalitetssäkring, finansiering och nyttobedömning. Uppdraget ska slutredovisas den 31 mars 2026 varefter Regeringskansliet kan fortsätta bereda förslaget. Regionstyrelseförvaltningen instämmer med Tekniska nämndens bedömning att Region Gotland bör avvakta resultatet av det nationella arbetet. När nationella riktlinjer och strukturer finns på plats blir förutsättningarna också bättre för likvärdighet, jämförbarhet och kvalitet i Gotlands lokala ANDTS-arbetet. Regionstyrelseförvaltningen föreslår därför att motionen anses besvarad och att Region Gotland följer utvecklingen och återkommer i frågan efter Folkhälsomyndighetens redovisning.

Bedömning

Avloppsmätningar kan potentiellt vara ett kompletterande kunskapsunderlag inom det långsiktiga ANDTS-arbetet då metoden ger en övergripande bild av drogtrender i en befolkning. Regionstyrelseförvaltningen konstaterar samtidigt att frågan nu bereds nationellt, där Folkhälsomyndigheten ska föreslå hur metoden ska användas i kommuner, hur kvalitet och uppföljning ska säkerställas samt hur ett system kan finansieras. Regionstyrelseförvaltningen instämmer med Tekniska nämndens bedömning att det inte är ändamålsenligt att Region Gotland initierar egna parallella utredningar eller införanden i nuläget. Ett nationellt ramverk skapar bättre förutsättningar för enhetliga och jämförbara resultat över landet, kostnadseffektivitet, långsiktig rättssäkerhet och gemensamma arbetssätt i det lokala brottsförebyggande och folkhälsoinriktade arbetet.

När den nationella modellen är presenterad finns förutsättningar att återkomma i frågan. Förvaltningen föreslår därför att motionen anses besvarad, samt att Region Gotland följer utvecklingen och återkommer när Folkhälsomyndigheten redovisat sitt uppdrag.

Beslutsunderlag

Motion daterad 2025-08-29

Tekniska nämndens yttrande daterad 2026-02-12

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-03-11

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiöndirektör

Stefan Persson
Regional utvecklingsdirektör

Skickas till

Motionären